

Вісімнадцята Міжнародна олімпіада з лінгвістики

Вентспілс (Латвія), 19–23 липня 2021 року

Розв'язки задач для індивідуального змагання

Задача № 1.

- ena 1, wija 2, wido 3, wi 4, idibi 5, benomi 6, waroewo 8, ije 9
- rati 10, mepina 20, joka rati 30, mepija 40, rati beo 50, moeto 60
- α -ma $10\beta = 10\beta + \alpha$ ($1 \leq \alpha \leq 9$, $1 \leq \beta \leq 5$)
- ije $10(\beta + 1) = ijema$ 10β ($1 \leq \beta \leq 5$)
- γ daemita moeto = $60 + \gamma$ ($1 \leq \gamma \leq 59$)
- moeto δ [ma γ ka $(\delta + 1)$] = 60δ [+ γ] ($1 \leq \gamma \leq 59$, $2 \leq \delta \leq 5$)

- (a) moeto waroewo 480
 ijema joka rati 39
 moeto wido ma benomi ka wi 186

- (b) 1 ena
 19 ijema rati = ije mepina
 26 benomima mepina
 104 wima mepija daemita moeto
 292 moeto wi ma wijama rati beo ka idibi

Задача № 2.

- -ya сукупність: homa- 'листок ялівцю' + -ya → homa-ya- 'гілка ялівцю'
- N:-N (N = іменник):
 ha- 'листки' + k'yawe 'вода' → ha:-k'yawe 'чай'
- N:-A (A = прикметник):
 mu- 'хліб' + chikwa 'солодкий' → mu:-chikwa 'шоколадний батончик'

	однина	множина, речовина
однокладова основа	-'le	-we
багатоскладова основа	-nne	:-we

- (a) 1. mo:chikwa datda:we — І. персикові дерева
 2. ha:ya:we — Г. букв. купи листків (насправді засіяні поля)
 3. doko:ko mo'le — Н. куряче яйце
 4. ma:chikwa — С. цукор
 5. mu:chikwa — Ж. шоколадний батончик
 6. mulonne, mu'le — Д. буханець хліба
 7. mowe — Е. намистинки
 8. ha:k'yawe — В. чай
 9. doko:ko shiwe — А. курятина
 10. mo:chikwa mulo:chikwa — Ф. персиковий пиріг

- (b) 11. **ade muwe** — О. згустки крові
 12. **beyanne** — Р. трав'яне поле
 13. **homa:we** — М. листки ялівцю
 14. **ma:k'yawe** — N. солона вода
 15. **ma:k'ose** — S. сіль
 16. **ma'le** — К. крупинка
 17. **homayanne** — Р. гілка ялівцю
 18. **mi'le** — L. качан кукурудзи
 19. **ade k'yawe** — Q. кров
- (c) 20. **be'le** — травинка
 21. **chikwa** — солодкий
 22. **datdanne** — дерево
 23. **ade = ade k'yawe** — кров
 24. **mulo:we** — хліб
 25. **hawe** — листки
- (d) 26. солоний — **k'ose**
 27. листок ялівцю — **homanne**
 28. шматок м'яса — **shi'le**
 29. вода — **k'yawe**
 30. кукурудза — **miwe**
 31. трав'яні поля — **beya:we**
- (e) солоне озеро

Задача № 3.

- Порядок слів:
 - V(O)S (V = дієслово; O = додаток; S = підмет)
 - QVX (Q = питальний елемент)
 - (Qt)N(D)(A)
(Qt = кількість, N = іменник, D = вказівні займенники, A = прикметник)
- дієслово:
 - le-** мин. час
 - bi-** майб. час
 - si** підмет = множина (**-gisi-si** > **-gisesi**)
- іменник:

	однина	множина
чоловік	tau	tauwau
дитина	gwadi	gugwadi
вождь	guyau	gweguyau
бабця	numwaya	nunumwaya
~	однина = множина	
- клас (Cl):
 - чоловіки: **te-** (перед Qt); **to-**
 - жінки/тварини: **na-**
 - діти: **gudi-**
 - човни: **ke-**
 - речі (наприклад, каміння): **kwe-**
- вказівні займенники: **(a-)ma-Cl(-si)(-we)-na**, **ma-to-** > **mto-**, **ma-na-** > **mina-**
- кількість: **Cl-vila** скільки?, **Cl-tala** 1, **Cl-yu** 2, **Cl-vasi** 4

- (a) 14. **Navila vivila biyamata tomwaya mtona?**
За скількома жінками пригляне цей дід?
15. **Bikamkwamsi kweyu vivila minasina.**
Ці жінки з'їдять дві речі.
16. **Amagudina gwadi lekota?**
Яка дитина приїхала?
17. **Tevila tauwau bigisesi gugwadi gudigasisi?**
Скільки чоловіків побачать диких дітей?;
Скільки чоловіків побачать дикі діти?
18. **Legisesi ketala waga vivila minasiwena.**
Ті жінки побачили одного човна.
- (b) 19. *Скільки човнів побачили ті бабці?*
Kevila waga legisesi nunumwaya minasiwena?
20. *Ці чотири білі чоловіки приглянуть за цією розумною дитиною.*
Biyamatasi gwadi magudina gudikabitam tevasi dimdim mtosina.
21. *Скільки дітей з'їдять цих свиней?*
Gudivila gugwadi bikamkwamsi bunukwa minasina?
22. *Яка жінка піймала тих гарних риб?*
Aminana vivila lebani yena minasiwena namanabweta?
23. *Двоє диких собак побачили того діда.*
Legisesi tomwaya mtowena nayu ka'ukwa nagasisi.

Задача № 4. tV- перед CV₀:

	C = y	C ∉ {b, m, p, y}		C ∈ {b, m, p}
		V ₀ ∈ {e, ε, i, I}	V ₀ ∈ {o, o, u, u, a}	
V ₀ ∈ {e, i, o, u}		V = i		V = u
V ₀ ∈ {ε, o, I, u, a}		V = I		V = o

• $\tilde{V} \leftrightarrow \tilde{V}_0$

• $C\tilde{V}_0 > t\tilde{V}-C\tilde{V}_0$; $C\tilde{V}_0 > t\tilde{V}-C\tilde{V}_0$; $C\tilde{V}_0 > t\tilde{V}-C\tilde{V}_0$

• $N-CV_0$ ($N \in \{m, n, j, \eta\}$) $> n-tV-CV_0$

(a) $\acute{t}\acute{i}\acute{m}\acute{i}\acute{t}\acute{i}\acute{n}\acute{i}$ (* $\acute{t}\acute{u}\acute{m}\acute{i}\acute{t}\acute{i}\acute{n}\acute{i}$)

- (b) 1. $r\acute{o}t\acute{o}$ — $t\acute{o}r\acute{o}t\acute{o}t\acute{o}$
2. $r\grave{e}w\acute{o}$ — $t\grave{i}r\grave{e}t\acute{o}w\acute{o}$
3. $b\acute{i}k\acute{o}$ — $t\acute{u}b\acute{i}t\acute{u}k\acute{o}$
4. $j\acute{y}\acute{e} r\grave{i}y\grave{a}$ — $\acute{n}\acute{t}\acute{i}y\acute{e} t\grave{i}r\grave{i}t\grave{i}y\grave{a}$
5. $b\acute{e}k^w\acute{o}$ — $t\acute{o}b\acute{e}t\acute{o}k^w\acute{o}$
6. $r\acute{i}y\grave{o}r\grave{o}$ — $t\acute{i}r\acute{i}t\grave{i}y\grave{o}t\grave{u}r\grave{o}$
7. $h^w\grave{o}g\grave{a}$ — $t\grave{o}h^w\grave{o}t\acute{u}g\grave{a}$

Задача № 5. Структура дієслова:

підмет	час	(додаток-)	корінь	(-підмет)
\emptyset - $\left\{ \begin{array}{l} 1 \text{ ос. одн.} \\ 3 \text{ ос. одн. майб. час} \end{array} \right.$ $\left. \begin{array}{l} \text{tsi-}^C \\ \text{ts-}^V \end{array} \right\}$	$\left. \begin{array}{l} \text{my-}^C \\ \text{p-}^V \end{array} \right\}$ майб. час $\left. \begin{array}{l} \text{ik-}^C \\ \emptyset\text{-}^V \end{array} \right\}$ мин. час	ik- 1 ос. одн. a- 2 ос. одн. i- 3 ос. одн. my- 1 ос. мн. мн. aha- 2 ос. мн. мн. si- 3 ос. мн. мн.		-naha 1 ос. мн. мн.
$\left. \begin{array}{l} \text{ni-}^C \\ \text{z-}^V \end{array} \right\}$ 3 ос. одн. мин. час				

C = перед приголосним, V = перед голосним

- (a) **aharapyryk** я тебе обійняв
mymyboro він нас вкусить (але не *я нас вкушу)
uru я поспав
tsiksiwynaha ми їх розрізали
ikwak я полював
ziksi він пішов

- (b) ми впадемо **tsimynarahanaha**
 я скупався **ikmoro**
 ти нас вкусив **tsikmyboro**
 я їх почекаю **mysipery**
 він їх почекає
 я вас обійму **pahaharapyryk**
 він вас обійме
 ти підеш **tsipiksi**
 я його вбив **ibeze**